



عکس: پیران

نقشه فرار از مهریه

کارشناسان حقوقی و اجتماعی به هم میهن می گویند که مطالبه مهریه سخت تر شده و بدهکاران به راحتی قوانین را دور می زنند

کند، بلافاصله مهریه برایش قسط بندی می شود. چنین مردی، زندان رفتن را به اعلام ورشکستگی ترجیح می دهد. مورد بعدی؛ مربوط به زمانی است که مرد اموالی نداشته باشد و پرداخت مهریه برای او قسط بندی شود، اما از پرداخت اقساط خودداری کند. نکته آنکه هر روزی که قیمت سکه بالا و پایین شود، این گروه از مردان می توانند تقاضای تعدیل کنند. «او ادامه می دهد: «اقساط معین شده توسط دادگاه ها زیاد نیست. مثلاً سالی تا یک سکه را برای زوج قسط بندی می کنند، سالی یک سکه حدوداً ماهی ۳-۲ میلیون تومان می شود، اما برخی حاضر به پرداخت همین میزان نیز نیستند. چنین فردی اگر دوبار قسط اش عقب بیفتد، بعد از حدود دوسال، برایش حکم جلب صادر می شود. بنابراین هر مردی زندانی نمی شود؛ بلکه مردانی که ترجیح می دهند به جای اعلام ورشکستگی، زندانی شوند، همچنین مردانی که از پرداخت اقساط مهریه همسرشان خودداری می کنند، بعد از چندبار اخطار بازداشت می شوند. بسیاری از افراد گروه دوم، به محض زندانی شدن، بلافاصله یکی از اقساط مهریه را پرداخت می کنند و آزاد می شوند. اما بعد از آزادی دیگر پرداخت قسط را ادامه نمی دهند. بنابراین زن ناچار می شود، دوسال بعد، باریگر برای گرفتن این حق قانونی خود حکم جلب مرد را بگیرد. یعنی همان حقوق نیم بند زن برای دریافت مهریه، در عمل با مشکلات عدیده ای مواجه و حتی گاهی غیرممکن است.»

▼ **خالی کردن حساب بانکی و فروش صوری اموال**
نکته دیگری که ازسوی این وکیل دادگستری عنوان می شود، راه فرار از پرداخت مهریه از طریق خالی کردن حساب است؛ اتفاقی که در نهایت به ضرر حقوق تمام طلبکاران از جمله طلبکاران مهریه است: «سابق بر این در پرونده های مهریه اگر زوج می توانست اثبات کند که با همسرش اختلاف داشته و از همان زمان نیز خانه را ترک کند، بدون اینکه ادعای مهریه کند، در صورتی که مرد اموال خود را معامله می کرد، نشان می داد که مرد در یک معامله صوری قصد فرار از پرداخت بدهی خود را دارد. در این شرایط معامله باطل می شد و زن می توانست مال را مطالبه کند.» او ادامه می دهد: «متأسفانه دیوان عالی کشور در یک رأی وحدت رویه که به ضرر تمام طلبکاران از جمله طلبکاران مهریه بود، حکم داد که اگر بعد از صدور اجرائیه، مدیون (بدهکار) اموال خود را منتقل کند، آن زمان معامله صوری و به قصد فرار از دین است، بنابراین در پروسه ای که زن به اختلاف با مرد رسیده، تا زمانی که مهریه خود را به اجرا بگذارد و فرآیندهای قانونی را طی کند، مرد می تواند حساب خود را خالی و اموال غیربثبتی اش را نیز معامله کند. که بسیاری از مردان چنین اقدامی می کنند. بنابراین قانون تغییر نکرده، اما صدور دو بخشنامه و یک رأی وحدت رویه

رئیی بر دستگاه قضایی صادر شده است، توضیح می دهد: «براساس این بخشنامه تمام زنان الزاماً برای مطالبه مهریه خود باید از طریق اداره اجرای ثبت اقدام کنند. در این بین زنی که می داند همسرش اموالی ندارد، ابتدا باید به اداره اجرای ثبت مراجعه کند، در حالی که به ویژه در تهران از زمان مراجعه تا زمان رسیدگی به پرونده، روند بسیار طولانی و زمان بری باید طی شود؛ چرا که تنها یک اداره برای رسیدگی به پرونده های مهریه تهران وجود دارد.» براساس اعلام قوشه، در زمان رسیدگی نیز وقتی مشخص می شود زوج اموالی ندارد، به زن اجازه داده می شود که به دادگاه مراجعه کند، در حالی که چند ماه از ماجرا گذشته است. تا زمان رسیدگی به پرونده در دادگاه، قسط بندی و... نیز زمان دیگری می گذرد: «این پروسه به ضرر این زنان است، چون اگر این فرآیند طولانی نبود، قسط بندی مهریه شان زودتر انجام می شد و زودتر هم اقساط به دست شان می رسید. کم نیست مواردی که بخشی از زندگی زن، از طریق اقساط مهریه می گذرد؛ بنابراین بخشنامه مذکور خلاف حقوق و منافع زن در خصوص مهریه عمل کرده است.» این وکیل دادگستری با بیان اینکه در سال های گذشته نیز بخشنامه ای صادر شد، مبنی بر اینکه زنان برای پرداخت نکردن مزاد ۱۱۰ سکه نمی توانند حکم جلب مرد را بگیرند، می گوید: «بسیاری به اشتباه گمان می کنند تنها تا ۱۱۰ سکه را می توانند دریافت کنند، در حالی که اینگونه نیست و حکم جلب مرد تنها برای پرداخت نکردن تا ۱۱۰ سکه صادر می شود. مجلس یازدهم قصد داشت این میزان را به ۵ سکه برساند که خوشبختانه تاکنون اجرایی نشده است. این بخشنامه نیز به ضرر زنان بود، چون تنها تا ۱۱۰ سکه را مشمول اجرای قانون «نحوه اجرای محکومیت های مالی» قرار داده؛ بنابراین قدرت زنان برای استفاده از مهریه به عنوان یک ابزار برای مذاکره با زوج و توافق بر سر مسائلی مانند حق طلاق، حضانت فرزند، انعقاد قرارداد مصالحه و... عملاً کاهش یافته است.»

▼ زندان، انتخاب برخی از مردان

این وکیل دادگستری به رفتار برخی از همسران برای پرداخت نکردن مهریه اشاره می کند: «مهریه برای زنان، ابزار فشار و مذاکره است و مسئله مالی آن در بسیاری موارد چندان مهم نیست، اما در همین مواردی نیز که صدور حکم جلب مجاز است، صدور این حکم هم تنها در چند حالت انجام می شود. نخست اینکه زوج تاجر باشد، تا جر نمی تواند ادعای اعسار کند بلکه باید دادخواست ورشکستگی کند، بسیاری از مردان تاجر به دلیل حفظ اعتبار خود در بازار، اعلام ورشکستگی نمی کنند درواقع این گروه حاضرند به زندان بروند، اما آبروی شان به عنوان تاجر از بین نرود و در عین حال نمی خواهند مهریه همسرشان را نیز پرداخت کنند. در حالی که این فرد اگر اعلام ورشکستگی

شادی مکی
خبرنگار گروه جامعه

مهریه، حقوق مالی زن است که براساس شرع، در ماده ۱۵۲۸ قانون مدنی مقرر شده است. باین حال دو بخشنامه قوه قضائیه و یک رأی وحدت رویه دیوان عالی کشور، در سال های گذشته این حقوق زن را کمرنگ، اجرای آن را سخت و در برخی موارد غیرممکن کرده است. خالی کردن حساب بانکی و انجام معامله های صوری برای فرار از پرداخت مهریه؛ بخش کوچکی از این اقدامات است: «مهریه غالباً برای زنان، ابزار فشار و مذاکره است و مسئله مالی آن در بسیاری موارد چندان مهم نیست. در شرایط فعلی، قدرت زنان برای استفاده از مهریه به عنوان ابزاری برای مذاکره با زوج و توافق بر سر مسائلی مانند حق طلاق، حضانت فرزند، انعقاد قرارداد مصالحه و... عملاً کاهش یافته است. درواقع زنان تنها زمانی می توانند موفق به دریافت مهریه شوند که زوج، اموالی داشته باشد و این اموال جزو مستثنیات دین نباشد.» اینها بخشی از صحبت های حقوقدانان است. آنها می گویند، درحال حاضر در فاصله زمانی ابلاغ اجرائیه به تشکیل پرونده اجرای مهریه در اداره اجرای ثبت و نیز باتوجه به نوبت های طولانی اداره اجرای ثبت به ویژه در تهران، زوج این امکان را دارد که در این فاصله زمانی، اموال خویش را به دیگری منتقل کند و عملاً زوج، امکانی برای توقیف اموال زوج پیدا نمی کند. این موارد تنها بخشی از مصائب رسیدن زنان به حق مالی شان است؛ مصائبی که وکلای دادگستری، آنها را احصاء کرده و با هم میهن در میان گذاشته اند. باتوجه به اهمیت موضوع درباره مسیر سخت زنان برای دریافت مهریه، آسیب های ناشی از نابرابری زنان و مردان در قوانین و بدل شدن مهریه به ابزاری برای احقاق حقوق زنان در زندگی خانوادگی به ویژه در زمان پایان زندگی مشترک، با دو نفر از وکلای دادگستری و رئیس انجمن آسیب شناسی اجتماعی کشور گفت وگو کرده ایم.

▼ به ضرر حق مالی زنان

شیما قوشه، وکیل دادگستری نیز در این باره به هم میهن می گوید: «قانون مهریه تغییر نکرده است، اما بخشنامه هایی در چند سال اخیر صادر شده که تقریباً همه آنها باعث شده تا حقوق زنان در این زمینه کمرنگ تر از گذشته شود. در گذشته دوره برای مطالبه مهریه وجود داشت؛ زن می توانست انتخاب کند که مطالبه مهریه را از طریق دادگاه انجام دهد یا اداره ثبت. فردی که مطمئن بود همسرش اموالی دارد که می تواند مهریه را بپردازد، از طریق اداره ثبت اقدام می کرد. البته این امکان که از طریق دادگاه اقدام کند نیز وجود داشت، اما به دلیل وجود هزینه دادرسی و زمان بر بودن از طریق اداره اجرای ثبت اقدام می کرد.» او ادامه می دهد: «فردی که می دانست همسرش توان مالی ندارد یا اموالش تکافوی مهریه را نمی دهد، از همان ابتدا به دادگاه مراجعه می کرد.» او با اشاره به بخشنامه ای که در دوران ریاست ابراهیم



نرخ بیکاری در روستاها: ۵/۷ درصد

معاون توسعه روستایی و مناطق محروم کشور نرخ بیکاری در روستاها را در سال جاری ۵/۷ درصد اعلام کرد. به گزارش ایسنا، امیرحسین مدنی گفت: «پژوهشی در کشور انجام شد که مهاجرت از روستاها به حاشیه شهرها بوده که ۵۴ درصد علل مهاجرت از روستا به حاشیه شهرها مسائل اقتصادی است. در حالی که جمعیت کشور و جمعیت شهری رو به افزایش است، جمعیت روستایی رو به کاهش است و بدین ترتیب در حال حاضر ۲۳ درصد جمعیت کشور سهم جمعیت روستایی و ۷۷ درصد سهم جمعیت شهری است.» مدنی ادامه داد: «در پاییز امسال در مناطق روستایی سهم جمعیت شاغلان ۴۰/۴ درصد و سهم جمعیت بیکاری ۲/۴ درصد بوده است. در حالی که در پاییز سال جاری روند اشتغال ها در کشور در حوزه کشاورزی ۴۰/۳ درصد بوده است اما سهم اشتغال به سمت صنعت و خدمات سوق پیدا کرده است.» براساس اعلام او، تا سال ۱۳۹۸ سهم ارزش افزوده روستاها رقمی معادل ۲۷/۵ درصد با در نظر گرفتن نفت است که نشان از سهم ویژه روستاها در حوزه تولید با وجود کاهش جمعیت روستایی دارد: «شکاف درآمدی روستایی و شهری موضوع بسیار تلخی است که در نسبتی که گرفته شده، نزدیک به ۶۰ درصد است. نرخ تورم روستا اساساً همیشه بالاتر از شهر بوده اما در حال حاضر نرخ تورم روستایی به نرخ تورم شهری بسیار نزدیک شده است.»



فرسودگی ۹۶ درصد تاکسی ها و ون ها

شهردار تهران از فرسودگی ۹۶ درصد تاکسی ها و ون های تهران خبر داد و گفت، نیمی از بودجه سال ۱۴۰۲ به حمل و نقل عمومی اختصاص یافته است. به گزارش مهر، علیرضا زاکانی ادامه داد: «امروز ۳۴ درصد تردد با حمل و نقل عمومی و ۶۶ درصد با خودروهای شخصی انجام می شود که یک قاعده است.» براساس اعلام او، ۷۸ هزار تاکسی و ون در کشور وجود دارد که حدود ۹۶ درصد آن ها فرسوده اند. او ادامه داد: «شورای شهر در سال ۱۴۰۲ نزدیک به نیمی از بودجه را برای حمل و نقل تخصیص داد. برای سال آینده ۶۹ هزار میلیارد تومان اختصاص داده ایم که این عدد با واردات خارجی چند برابر خواهد شد. ۱۶۷۰ میلیون یورو عدد بسته خودرویی ما در این حوزه است و این عدد به بودجه بیان شده اضافه می شود.»



کودک آزادی بیشترین دلیل تماس با ۱۲۳

معاون فرهنگی و امور اجتماعی سازمان بهزیستی کشور با بیان اینکه از ابتدای سال تاکنون ۲۶۲ هزار و ۷۵۱ تماس با سامانه ۱۲۳ طی ۸ ماه گذشته برقرار شده است، گفت: «بیشترین تماس ها با این سامانه در خصوص کودک آزاری است و سپس از آن اختلافات خانوادگی حاد و اقدام به خودکشی قرار می گیرد.» مهری سادات موسوی به اینها گفت: «از ابتدای سال تاکنون ۲۶۲ هزار و ۷۵۱ تماس با سامانه ۱۲۳ طی ۸ ماه گذشته برقرار شده است. همچنین ۱۷۷ هزار و ۶۴۹ خدمات سیار ارائه شده است و ۹۶ هزار و ۷۷۷ ماموریت نیز در خصوص مداخله در بحران بوده است.» او در ادامه در پاسخ به اینکه چه تعداد خانه امن در کشور وجود دارد، گفت: «در حال حاضر ۳۱ خانه امن داریم که ۱۰ خانه دولتی هستند و مابقی آن ها غیردولتی هستند.»